

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Høringsnotat

Forslag til forlengelse av midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19

10. september 2020

1	Innledning.....	2
2	Bakgrunnen for forslaget.....	2
3	Gjeldende rett	2
4	Departementets vurdering og forslag	4
5	Økonomiske og administrative konsekvenser	5
6	Forslag til lovendring.....	6

1 Innledning

Kunnskapsdepartementet sender med dette på høring forslag om å forlenge kapittel 2 i midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 53 om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 fram til 1. juli 2021.

2 Bakgrunnen for forslaget

Når samfunnet er underlagt begrensninger av smittevern hensyn, har det betydning for hvordan driften av ordningene etter introduksjonsloven kan organiseres. Det ble derfor 1. april 2020 vedtatt midlertidige forskrifter om tilpasninger i lovgivningen om opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap med hjemmel i koronaloven. Ved opphevelse av koronaloven ble de midlertidige reglene fastsatt i en midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven. Den midlertidige loven ble vedtatt 26. mai 2020 og er todelt. Loven inneholder både bestemmelser som skal sikre at deltakere i ordningen etter introduksjonsloven får et tilbud når utbrudd av covid-19 påvirker gjennomføringen (kapittel 2) og bestemmelser som skal avhjelpe negative konsekvenser av utbrudd på lengre sikt (kapittel 1). Bestemmelsene i kapittel 2 oppheves 1. november, mens kapittel 1 oppheves fra den tid Kongen bestemmer. Dagens smittesituasjon gjør det nødvendig å forlenge varigheten av kapittel 2 i den midlertidige loven.

Introduksjonsloven er foreslått erstattet av ny integreringslov, jf. Prop. 89 L (2019–2020). Med forbehold om Stortingets vedtak vil den nye integreringsloven tre i kraft 1. januar 2021. På grunn av de foreslåtte overgangsreglene, vil det i 2021 være en gruppe deltakere som følger introduksjonsloven og en annen gruppe deltakere som følger integreringsloven. Departementet vil komme tilbake med forslag om midlertidige tilpasninger til integreringsloven

3 Gjeldende rett

[Midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19](#) kapittel 2 inneholder tilpasninger i reglene om opplæring i mottak, introduksjonsprogram, introduksjonsstønad og opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Kapittel 3 inneholder en bestemmelse om ikrafttredelse og overgangsregler.

Kapittel 2 og 3 i den midlertidige loven lyder:

Kapittel 2 Tilpasninger i opplæring og introduksjonsprogram under utbrudd av covid-19

§ 5 Formål og virkeområde

Formålet med kapitlet er at deltakere i ordningene etter introduksjonsloven i størst mulig grad skal kunne få et tilbud etter loven når utbrudd av covid-19 påvirker gjennomføringen.

Kapitlet gjelder kommuner og deltakere i opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven med forskrifter.

§ 6 Opplæring i mottak

Kommunen skal sørge for at deltakere i opplæring i norsk og opplæring i norsk kultur og norske verdier etter introduksjonsloven kapittel 4 A, får opplæring uavhengig av om undervisningsstedet er stengt eller driver med begrensninger etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i smittevernloven som følge av utbrudd av covid-19, med mindre det ikke er mulig å tilby opplæringen via digitale hjelpemidler eller på andre måter.

Plikten til å delta i opplæring etter introduksjonsloven § 20 a opphører midlertidig dersom deltakerne ikke kan gjennomføre opplæringen som følge av utbrudd av covid-19. Resterende timer opplæring skal gjennomføres når begrensninger for undervisningsstedet etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i smittevernloven som følge av utbrudd av covid-19 er bortfalt, forutsatt at den enkelte fortsatt er omfattet av målgruppen etter introduksjonsloven § 20 a på det tidspunktet.

§ 7 Introduksjonsprogram

Kommunen avgjør om det under utbrudd av covid-19 er hensiktsmessig å starte introduksjonsprogram for personer i målgruppen etter introduksjonsloven § 2 som ennå ikke har fått vedtak om program.

Kommunen skal sørge for at deltakere i introduksjonsprogram etter introduksjonsloven kapittel 2 får et tilbud, med mindre det ikke er mulig å gi et tilbud via digitale hjelpemidler eller på andre måter. Kommunen kan tilby introduksjonsprogram på deltid i perioden med utbrudd av covid-19.

Fravær fra introduksjonsprogrammet som følge av utbrudd av covid-19 skal legges til programmets varighet. Ved deltakelse på deltid skal differansen mellom det som tilbys, og det som tilsvare program på fulltid legges til programmets varighet. Fravær etter dette leddet registreres i Nasjonalt introduksjonsregister under kategorien «permisjon grunnet egen sykdom».

§ 8 Introduksjonsstønad

Kommunen skal utbetale introduksjonsstønad etter introduksjonsloven kapittel 3 uavhengig av fravær som følge av utbrudd av covid-19. Kommunen kan ikke gjøre trekk i eller kreve tilbakebetalt introduksjonsstønad for perioder hvor det ikke har vært tilbudt introduksjonsprogram eller det har vært redusert tilbud som følge av utbrudd av covid-19.

§ 9 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Kommunen skal sørge for at deltakere i opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven kapittel 4 får opplæring uavhengig av om undervisningsstedet er stengt eller driver med begrensninger etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i

smittevernloven som følge av utbrudd av covid-19, med mindre det ikke er mulig å tilby opplæringen via digitale hjelpemidler eller på andre måter. Kommunen kan avgjøre at hjemmearbeid skal regnes som gjennomførte timer opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Fristen for rett til deltakelse i opplæring i norsk og samfunnskunnskap for deltakere som ikke får et opplæringstilbud som følge av utbruddet av covid-19, forlenges tilsvarende den perioden det ikke er mulig å delta.

Kapittel 3 Ikrafttredelse og overgangsregler

§ 10 Ikrafttredelse og overgangsregler

Kapittel 1 gjelder fra den tid Kongen bestemmer, og oppheves fra den tid Kongen bestemmer.

Kapittel 2 trer i kraft straks og oppheves 1. november 2020.

§ 2 gjelder for dem som fortsatt deltar i introduksjonsprogram når kapittel 1 trer i kraft. § 2 andre og tredje ledd gjelder også for dem som starter i program etter at kapittel 1 har trådt i kraft. § 3 gjelder for dem som avslutter opplæringen etter at kapittel 1 har trådt i kraft.

Kongen kan gi ytterligere overgangsbestemmelser.

4 Departementets vurdering og forslag

Slik smittesituasjonen er nå, vil ordningene i introduksjonsloven kunne gjennomføres tilnærmet normalt, med smitteverntiltak. Det kan likevel oppstå situasjoner med økt smitte hvor det er nødvendig med mer inngripende smitteverntiltak lokalt, for eksempel midlertidig stenging eller andre tiltak for å begrense kontakten mellom deltakerne. Det er grunn til å anta at det lokalt kan oppstå behov for stenginger og andre inngripende smitteverntiltak også etter 1. november 2020. Det er dessuten uforutsigbart hvordan smittesituasjonen vil utvikle seg, og det kan heller ikke utelukkes at det kan bli behov for nasjonale smitteverntiltak som påvirker ordningene etter introduksjonsloven. Det er dermed behov for fortsatt å ha regler som bidrar til at deltakerne i størst mulig grad skal få ivaretatt sine rettigheter etter introduksjonsloven, samtidig som det gis rom for nødvendige tilpasninger til en situasjon med inngripende smitteverntiltak.

Kunnskapsdepartementet foreslår på denne bakgrunnen å forlenge varigheten av kapittel 2 i den midlertidige loven om tilpasninger i introduksjonsloven. Vi foreslår å forlenge varigheten til 1. juli 2021, slik at bestemmelsene vil gjelde ut skoleåret 2020–2021. Reglene i den midlertidige loven åpner for avvik fra enkelte av reglene i introduksjonsloven. Slik reglene er utformet, åpner de bare for avvik som er nødvendige på grunn av smitteverntiltak. Selv dersom loven forlenges, åpnes det ikke for avvik lengre enn det som er nødvendig på grunn av utbrudd av covid-19.

Kunnskapsdepartementet foreslår i all hovedsak å forlenge bestemmelsene i den midlertidige loven uten endringer. Dette vil gi stabile rammer og forutsigbarhet for kommuner og deltakere i ordningene etter introduksjonsloven. Departementets inntrykk er

dessuten at de midlertidige reglene er godt egnet for situasjonen. Vi ber likevel om høringsinstansenes innspill til om det er behov for endringer i de midlertidige reglene og eventuelt om det er andre regler i introduksjonsloven som det er behov for tilpasninger i.

Departementet foreslår å videreføre bestemmelsene om formål og virkeområde, opplæring i mottak, introduksjonsstønad og opplæring i norsk og samfunnskunnskap uten endringer. Dette er paragrafene 5, 6, 8 og 9 i den midlertidige loven.

I § 7 om introduksjonsprogram foreslår departementet å oppheve første ledd. Første ledd åpner for at kommunene kan utsette oppstart av introduksjonsprogram for personer i målgruppen etter introduksjonsloven § 2 som ennå ikke har fått vedtak om program. Bestemmelsen innebærer et unntak fra fristen på tre måneder i introduksjonsloven § 3 andre ledd.

Konsekvensen av utsatt oppstart er at det vil ta lengre tid før deltakerne er gjennom introduksjonsprogrammet og klare til å gå over i arbeid eller utdanning. Dette har også konsekvenser for kommunene. Departementet vurderer at denne bestemmelsen ikke lenger er nødvendig. Kommunene har fått erfaring med å gi tilbud i perioder med restriksjoner grunnet smittevern. Situasjoner der dette ikke er mulig reguleres av § 7 andre og tredje ledd, som begrenser kommunens plikter og gir deltakerne rettigheter ved fravær som følge av utbrudd av covid-19. Etter departementets vurdering gir andre og tredje ledd tilstrekkelig fleksibilitet for kommunene og deltakerne. Utbrudd av covid-19 bør derfor ikke lenger kunne danne grunnlag for å utsette oppstart av programmet lenger enn den alminnelige fristen i introduksjonsloven § 3 åpner for.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget om forlengelse av tilpasningene i reglene i introduksjonsloven antas ikke å få vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser. For de fleste kommuner og deltakere vil ordningene kunne gjennomføres tilnærmet normalt, med smitteverntiltak. Lokalt kan det oppstå behov for mer inngripende smitteverntiltak, som for eksempel stenginger, men departementet vurderer ikke at slike tiltak vil ha vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser. Det er for øvrig satt ned en arbeidsgruppe som ledes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet med deltakelse fra blant andre KS som ser på merutgifter og mindreinntekter for kommunesektoren som følge av virusutbruddet.

Kunnskapsdepartementet viser ellers til omtale av økonomiske og administrative konsekvenser i [Prop. 103 L \(2019–2020\) Midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19](#). Departementet viser også til [Prop. 123 L \(2019–2020\) Endringer i midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19](#) om de økonomiske og administrative konsekvensene av kapittel 1 i den midlertidige loven.

6 Forslag til lovendring

Lov om endringer i midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 53 om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (forlengelse)

I

I midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 53 om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 kapittel 2 gjøres følgende endringer:

§ 7 første ledd oppheves.

Nåværende § 7 andre og tredje ledd blir § 7 første og andre ledd.

§ 10 andre ledd skal lyde:

Kapittel 2 trer i kraft straks og oppheves *1. juli 2021*.